

STAROČESKÁ KUCHYNĚ

chléb

snad z ide. slova, které dalo lat. *glaeba* = „uhnětený oválný kousek“

chlebec, chlebič

chlebový, chlebnatý, chlebný, chlebenný

chlebník - osoba

chlebnice –

chlebiti = žít s někým ve společné domácnosti

další význam = „obživa, živobytí“

nemít ani chleba ani soli = „být chudý“; *být bez chleba* = „být bez výtědělku“

další synonyma:

pecen, pecence, bílé pecence (chléb pecnový)

pecnáři

úkruchy, topeničky (srv. dnes *topinky*)

jak se sladilo

konfekty = cukroví

není to žádný med

perník

perné nebo *peprné pokrmy* - od slova *pepř*

Petr Chelčický: „*V ohni pekelním bude takovým perně zaplaceno.*“

kaše, stč. *kašě*

Čeněk Zibrť (vyd.): Staročeské umění kuchařské

Kaše z zvěřiny = paštika

svíčková

1. hypotéza: v Klaretově slovníku – *svieček*, lat. *internodium*
v Jungmannově slovníku *svieč, sviečka, svič, svička*
označení určitého druhu hovězího masa

2. hypotéza: slavnostní jídlo *svíčková pečeně* nebo *pečeně při svičkách*

slovesa

vaření: *vařiti, obvařiti, povařiti, uvařiti*

pečení: *péci (na roště, na rožníku), otpéci, propéci, upéci*

smažení: *smažiti, nasmažiti, posmažiti, usmažiti*

dušení (ojediněle): *zadusiti něco*

mytí : *zpráti, opláknúti něco*

o vejcích: *nabiti vajec (do pokrmu), vraziti několik vajec*

záštpice = hrachová kaše

valdyně = nudle nebo noky

okříně